

STUDIU DE SPECIALITATE

Metoda asociației libere

PROF. ÎNV. PRIMAR CORBEANU ALEXANDRA
COLEGIUL NAȚIONAL ION MINULESCU, SLATINA, OLT

Calitatea fundamentală a asociației libere, efect al caracterului ei proiectiv, este de "a face să apară dimensiuni latente care structurează universul semantic, specific reprezentării studiate" (De Rosa, 1998).

Condiția fundamentală a acestei metode este absența controlului, a direcționării și selectivității. Succesul metodei este indisolubil legat de atitudinea examinatorului, aceea de a nu controla, dirija sau influența în vreun fel lanțul asociativ al celui investigat.

Astfel, s-a cerut subiecților, elevi ai claselor a III a și a IV a, să asocieze liber, pornind de la termenii inductori "joc" și "meserie", cât mai multe cuvinte sau expresii care le vin în minte în legătură cu tema dată.

Rezultatele respective, cuvintele asociate, au fost centralizate în două tabele. În primul tabel, observăm că cele mai frecvente cuvinte sau expresii asociate cu noțiunea de "joc" sunt:

- plăcere (40 din 51)
- mișcare (34 din 51)
- recreere (30 din 51)
- timp liber (28 din 51)
- imaginație (28 din 51)
- veselie (26 din 51)
- creație (20 din 51)

De remarcat este faptul că mai mult de jumătate din subiecții investigați, asociază cuvântul „joc” cu „plăcere”, „mișcare”, „recreere”. Se poate face astfel o imagine de ansamblu asupra a ceea ce reprezintă jocul pentru elevii de vârstă școlară mică: o activitate deosebit de interesantă și atractivă care consumă plăcut energiile acestora, jocul fiind așadar activitatea pe care elevii o desfășoară ori de câte ori simt nevoia de recreere și refugiu din activitatea de învățare.

În al doilea tabel sunt centralizate noțiunile asociate cuvântului „meserie”:

- ocupație (30 din 51)
- profesie (27 din 51)
- mișcare (24 din 51)
- carieră (22 din 51)
- siguranță (14 din 51)
- plăcere (11 din 51)
- oboseală (11 din 51)

Legătura puternică dintre joc și meserie reiese din al doilea tabel, putând lesne observa că există cuvinte comune prin care elevii denumesc cele două noțiuni. Se poate concluziona astfel că jocul este la aceeași vârstă calea prin care copilul se afirmă, cu întreaga sa personalitate, este un prim pas spre orientarea școlară și profesională de mai târziu. Elevii se regăsesc în unele jocuri, imaginându-se că ar desfășura anumite meserii pe care le admiră la această vârstă. Jocul este doar un prim pas prin care copilul „exersează” acțiunile pe care le va desfășura atunci când va fi adult.

Reprezentarea grafică a cuvântului „joc”

Nr.crt.	Categorii	Frecvența asociațiilor	Procent %
1.	Plăcere	40	78,43
2.	Mișcare	34	66,66
3.	Recreere	30	58,82
4.	Timp liber	28	54,90
5.	Imaginație	28	54,90
6.	Veselie	26	50,98
7.	Creație	20	39,21
8.	Distrație	17	33,33
9.	Comunicare	12	23,52
10.	Relaxare	8	15,68
11.	Atracție	4	7,84
12.	Activitate	3	5,88

Reprezentarea grafică a cuvântului „meserie”

Nr.crt.	Categorii	Frecvența asociațiilor	Procent%
1.	Ocupație	30	58,82
2.	Profesie	27	52,94
3.	Mișcare	24	47,05
4.	Carieră	22	43,13
5.	Siguranță	14	27,46
6.	Plăcere	11	21,56
7.	Oboseală	11	21,56
8.	Profit	9	17,64
9.	Mulțumire	7	13,72
10.	Bani	5	9,8
11.	Stres	4	7,84
12.	Stabilitate	2	3,92

Metoda asociației libere a pus elevii în situația de a găsi cât mai multe cuvinte sau expresii pentru cei doi termeni: „joc” și „meserie”, făcând astfel o corelație între cele două „realități” și surprinzând faptul că legătura dintre cele două este inevitabilă: prin joc, elevul „muncește” asemenea adultului, iar la sfârșit, recompensa, întăririle pozitive joacă un rol deosebit de important. Astfel, cele mai utilizate cuvinte pentru „joc” au fost: „plăcere” (78,43%), „mișcare” (66,66%), „recreere” (58,82%), iar pentru „meserie” rezultatele au evidențiat următoarele: „ocupație” (58,82%), „profesie” (52,94%), „mișcare” (47,05%) etc.